

Inzenden scores

Uiterlijk op 21 juni de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per school op de daartoe verstrekte optisch leesbare formulieren naar de Citogroep zenden.

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO-94-427 van september 1994) en bekendgemaakt in het Gele Katern van Uitleg, nr. 22a van 28 september 1994.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven en het procesverbaal van het examen toekomen aan de examinator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinator past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

2 De directeur doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het procesverbaal en de regels voor het bepalen van de cijfers onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.

3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

4 De examinator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.

5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

1 De examinator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.

2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel.

Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 punten, zijn niet geoorloofd.

3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:

3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;

3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel;

3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het antwoordmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het antwoordmodel;

3.4 indien één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;

3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;

3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het antwoordmodel anders is aangegeven;

3.7 indien in het antwoordmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord;

3.8 indien in het antwoordmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.

4 Indien de examiner of de gecommiteerde meent dat in een toets of in het antwoordmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en antwoordmodel juist zijn.

Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO.

Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het antwoordmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.

5 Voor deze toets kunnen maximaal 47 scorepunten worden behaald. Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.

6 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.

Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.

De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer (artikel 42, tweede lid, Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO).

Dit cijfer kan afgelezen worden uit tabellen die beschikbaar worden gesteld. Tevens wordt er een computerprogramma verspreid waarmee voor alle scores het cijfer berekend kan worden.

3 Vakspecifieke regels

Voor het vak Nederlands (nieuwe stijl) en Nederlands, leesvaardigheid (oude stijl) zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

1 Teksten met vragen

1.1 Bij de beoordeling van antwoorden op open vragen worden, gelet op de aard van de opgaven, geen punten afgetrokken voor spelfouten. Voor idiomatische en grammaticale oneffenheden geldt hetzelfde, tenzij het antwoord er minder juist of zelfs fout door wordt.

1.2 Bij enkele open vragen wordt aangegeven dat de kandidaat zich aan een bepaalde antwoordlengte moet houden. Indien de kandidaat bij een dergelijke vraag een antwoord geeft dat inhoudelijk *volledig* goed is en dat *strikt*, dus *zonder enige overschrijding*, binnen de gegeven antwoordlengte valt, wordt daarvoor een extra deelscore van 1 scorepunt toegekend.

2 Samenvatting

2.1 De beoordeling van de samenvatting geschiedt aan de hand van een overzicht van in de opdracht gevraagde informatie-elementen.

2.2 Bij het toekennen van het aantal scorepunten aan de informatie-elementen dient gelet te worden op de inhoud, samenhang en formulering:

- Inhoud: de informatie-elementen dienen inhoudelijk correct te worden weergegeven.
- Samenhang: indien de kandidaat een aantoonbaar onjuist verband legt tussen twee informatie-elementen, dient aan één van beide, afhankelijk van de gemaakte fout, geen punten te worden toegekend.
- Formulering: de weergave van de informatie-elementen moet begrijpelijk zijn voor een lezer die de uitgangstekst niet kent.

2.3 De totale aftrek voor incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik in de samenvatting bedraagt maximaal 20% van de te behalen score voor de samenvattingsopgave. In het antwoordmodel wordt aangegeven om hoeveel aftrekpunten het precies gaat. Uitgangspunt is dat de kandidaat een samenvatting moet schrijven in volledige zinnen in correct Nederlands.

Aftrek voor incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik:		
Zinsbouwfout:	<i>per fout</i>	-1
Telegramstijl i.p.v. hele zin:	<i>per fout</i>	-1
Interpunctiefout:	<i>1 of 2 fout(en)</i>	-0
	<i>3 of meer fouten</i>	-1
	<i>1 fout</i>	-0
Spelfout:	<i>2 fouten</i>	-1
	<i>3 of meer fouten</i>	-2
	<i>per fout</i>	-1

NB Woorden die bij herhaling op dezelfde manier fout worden gebruikt of gespeld, hoeven slechts één keer als fout te worden meegeteld.

2.4 Het is de kandidaat toegestaan het genoemde maximumaantal woorden in de samenvattingsopgave met 10% van het aantal toegestane woorden te overschrijden.

Indien door de kandidaat het aantal toegestane woorden met meer dan 10% wordt overschreden, worden voor de grotere overschrijding per vijf woorden 2 scorepunten afgetrokken.

4 Antwoordmodel

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 punt toegekend.

Tekst 1 Uit schaamte

1 ■ A

Maximumscore 2

2 □ alinea 5, 6 en 7

Indien: alinea 5 en 6, óf 4, 5 en 6, óf 4, 5, 6 en 7 1

Elk ander antwoord 0

Maximumscore 2

3 □ alinea 8, 9 en 10

Indien: alinea 8 en 9 1

Elk ander antwoord 0

4 ■ c

Maximumscore 3

5 □ De kern van een goed antwoord:
wij erkennen een schuld / lossen een schuld in 2

Indien een inhoudelijk volledig goed antwoord niet langer is dan 10 woorden 1

Indien: wij doorbreken een taboe 1

6 ■ c

7 ■ D

8 ■ A

9 ■ B

Antwoorden	Deel- scores
10 ■ D	
11 ■ C	
12 ■ A	
Maximumscore 2	
13 □ De kern van een goed antwoord: nu levende Nederlanders zijn niet (rechtstreeks) schuldig aan de (wan)daden uit het verleden	<u>1</u>
ook goed:	
• de (wan)daden hebben lang geleden plaatsgevonden / met het verstrijken van de tijd vermindert de schuld	<u>1</u>
• de verbondenheid met voorouders die iets misdaan hebben, is toevallig / willekeurig	<u>1</u>
Indien een inhoudelijk volledig goed antwoord niet langer is dan 15 woorden	<u>1</u>
14 ■ C	
15 ■ D	
Maximumscore 1	
16 □ “de zeer ... dat monument” (regels 16-17) / “(de belangstelling) van slechts een handjevol mensen” (regel 21)	
Maximumscore 3	
17 □ De kern van een goed antwoord: de nazaten van de slaven in Nederland hebben meegeprofiteerd van de materiële welvaart / de vruchten van de slavernij, dat maakt hun vraag om een monument dubieus / hun betrokkenheid bij de oprichting van een monument tweeslachtig	<u>1</u>
	<u>1</u>
Indien een inhoudelijk volledig goed antwoord niet langer is dan 30 woorden	<u>1</u>
Maximumscore 1	
18 □ “Als Nederlander ... verworven rijkdom.” (regels 106-108)	
Maximumscore 3	
19 □ De kern van een goed antwoord: de nazaten van de slaven profiteren mee van de materiële welvaart / de vruchten van de slavernij, maar alleen in zoverre ze in een land wonen dat die materiële welvaart kent / maar alleen in zoverre ze in Nederland wonen	<u>1</u>
	<u>1</u>
Indien een inhoudelijk volledig goed antwoord niet langer is dan 40 woorden	<u>1</u>
Maximumscore 1	
20 □ De kern van een goed antwoord: de nazaten (van de slaven) in het land van herkomst van de slaven	
ook goed: de nazaten (van de slaven) in het gebied waar de slaven te werk werden gesteld	

Tekst 2 De macht van de journalist

In een goede samenvatting (maximumscore 18 punten) moeten de onderstaande informatie-elementen opgenomen zijn. Om de scores van de samenvatting per onderdeel te kunnen verwerken, zijn deze afzonderlijke informatie-elementen doorgenummerd van 21 tot en met 24.

(waaruit de macht van de journalistiek in Nederland feitelijk bestaat)

Maximumscore 4

- 21 macht van de journalist (in Nederland) bestaat (feitelijk) uit: 1
- bepaalde nieuwsfeiten uitlichten / vergroten (hanteren vergrootglas) / verspreiden 1
bepaalde nieuwsfeiten niet vermelden (naar de prullenmand verwijzen) 1
- door haar aan- of afwezigheid / door haar berichten de loop der dingen beïnvloeden / het lot van mensen bepalen 1

(hoe de journalistiek tegen haar macht aankijkt en op welke wijze zij met haar macht omgaat)

Maximumscore 7

- 22 journalistiek 1
- heeft tweeslachtige houding / wil soms wel, wil soms niet van macht weten / laat graag in het midden wat haar feitelijke macht / invloed is 1
  - (enerzijds) wil zij een macht zijn / ziet zij macht als legitimatie beroep 1
  - (anderzijds) ontkent zij haar macht / verdoezelt zij haar macht / hult zij haar macht in nevelen / vergeet zij graag dat (alleen al) haar aan- of afwezigheid invloed heeft (op de loop der dingen) 1
  - zij manifesteert zich het liefst als onaandoenlijk / neutraal notulist / observator 1
  - is weinig transparant 1
  - heeft beperkt zelfreinigend vermogen 1
  - heeft (sterk) afweermecanisme tegen bemoeienis van buiten af / weert kritiek af / sluit snel de rijen / snoert critici de mond / werkt niet mee aan openbaarmaking / houdt niet zo van openbaarheid / is moeilijk bereikbaar 1

(probleem)

Maximumscore 2

- 23 (macht) journalistiek wordt bedreigd / uitgehold / ingekapseld (in poldermodel) / raakt te nauw verweven met andere machten / verwatert 1
waardoor ze minder in staat lijkt echte maatschappelijke kwesties aan te roeren 1

(oplossing en doel)

Maximumscore 5

- 24 macht (grenzen, mogelijkheden) journalistiek zou meer ter discussie moeten staan 1
doel: 1
behoud en versterken journalistieke taak: 1
vrij en onafhankelijk 1
kritisch volgen van andere machten 1

25 □ Regeling met betrekking tot incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik bij de samenvatting¹⁾

Voor fouten kunnen in totaal maximaal 4 hele scorepunten worden afgetrokken. De toepassing van de aftrekgeregeling kan overigens nooit leiden tot een negatieve score bij deze samenvattingsopgave. De minimumscore voor de opdracht is 0 punten. Zie de Vakspecifieke regel 2 voor exacte aanwijzingen omtrent aftrek.

26 □ Regeling met betrekking tot woordgrensoverschrijding bij de samenvatting¹⁾

Voor de eerste overschrijding met 20 woorden dienen geen scorepunten te worden afgetrokken. Voor elke volgende overschrijding dienen per 5 woorden steeds 2 scorepunten te worden afgetrokken tot een maximum van 16 scorepunten. De toepassing van de aftrekgeregeling kan overigens nooit leiden tot een negatieve score bij deze samenvattingsopgave. De minimumscore voor de opgave is 0 punten.

Schematisch:

201 - 220: 0 scorepunten aftrek;

221 - 225: 2 scorepunten aftrek;

226 - 230: 4 scorepunten aftrek;

231 - 235: 6 scorepunten aftrek;

236 - 240: 8 scorepunten aftrek;

et cetera, tot een maximale aftrek van 16 punten.

Einde

noot 1

Bij positie 25 en 26 van het ‘Formulier voor de corrector’ dienen de eventuele aftrekpunten aangegeven te worden als een positief getal. Heeft een kandidaat bijvoorbeeld 3 aftrekpunten vanwege incorrect taalgebruik, dan noteert u bij positie 25 een 3. Indien er geen sprake is van aftrek, dient een 0 te worden ingevuld.